

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра економічної теорії та економічних методів управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

Олександр ДАВИДОВ

12 червня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Міжнародне право

рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка

освітня програма Бізнес-економіка

вид дисципліни Обов'язкова

факультет Економічний

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

«22» червня 2023 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Вікторія Микитась, кандидат економічних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри економічної теорії та економічних методів управління
(вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Протокол від «07» 06 2023 року № 12

Завідувач кафедри економічної теорії та економічних методів управління

(підпис)

Андрій ГРИЩЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) ОПП «Бізнес-економіка» (бакалаврський рівень вищої освіти)
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
ОПП «Бізнес-економіка» (бакалаврський рівень вищої освіти)

(підпис)

Вікторія МИКИТАСЬ
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол від «21» червня 2023 року № 11

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Вікторія СВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне право» складена відповідно до освітньо-професійної програми Бізнес економіка підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни:

Надання ґрунтовних знань у галузі міжнародно-правового регулювання міжнародних відносин, розвиток навичок їхнього практичного застосування, виховання в нього поваги до цінностей сучасного міжнародного права та формування розуміння неможливості порушення міжнародно-правових принципів і норм заради збереження миру та безпеки, розвитку ефективного співробітництва між державами, забезпечення та дотримання прав і свобод людини та інших суб'єктів права.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

СК14: Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

- опанування здобувачами інструментарію науки міжнародного права;
- вивчення загальних положень сучасного міжнародного права, його історії, джерел, системи тощо;
- розвиток навичок роботи з першоджерелами, зокрема, міжнародними договорами, як-то: розуміння здобувачами основних понять, орієнтація у змісті договору, його тлумачення;
- формування у здобувачів вміння комплексного та глибокого аналізу спірних міжнародних ситуацій; – розуміння

1.3. Кількість кредитів: 3 кредити ECTS.

1.4. Загальна кількість годин: 90 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
10 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота, у тому числі	

48 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання:

Після проходження курсу студенти повинні знати :

- основні поняття теорії міжнародного права;
- особливості дії його норм та їхнє співвідношення з нормами внутрішньодержавного права, специфіку укладання та виконання міжнародних договорів;
- особливості правового регулювання таких галузей міжнародного права, право міжнародних договорів, міжнародне кримінальне право;
- визначальні тенденції розвитку міжнародного права у ХХІ ст

А також, уміти:

- працювати з першоджерелами та навчальною літературою;
- орієнтуватись у реаліях сучасних міжнародних відносин;
- відслідковувати вплив міжнародного права на події, які відбуваються у світі на території України;
- проаналізувати поведінку суб'єктів міжнародного права на предмет відповідності основним міжнародно-правовим принципам та нормам;
- передбачити розвиток політичних подій як національних, так і на міжнародній арені з огляду на характер міжнародно-правового регулювання.

ПРН25*. Вміти започатковувати роботу підприємницьких структур, здатних вести операційну діяльність в Україні та за її межами

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин.

Міжнародне право як особлива система права. Проблема співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права. Міжнародне право про взаємодію з внутрішньодержавним правом. Дуалістична та моністичні теорії. Поняття та особливості міжнародного приватного права. Функції міжнародного права. Система міжнародного права. Поняття норм міжнародного права, їх класифікація. Структура норм міжнародного права. Неприпустимість посилення держави на своє національне законодавство з метою виправдання недотримання норм міжнародного права. Кодифікація міжнародного права. Поняття кодифікації і прогресивного розвитку міжнародного права. Основні напрями кодифікації міжнародного права. Міжнародно-правовий механізм імплементації норм міжнародного права. Імплементація та трансформація норм міжнародного права. Сфера застосування міжнародного права. Об'єктивна необхідність існування міжнародного права. Міжнародне право та міжнародна система. Джерела міжнародного права. Основні джерела міжнародного права. Допоміжні джерела міжнародного права. Співвідношення договору і звичаю.

Тема 2. Історія становлення і розвитку міжнародного права.

Історія міжнародного права. Виникнення та становлення міжнародного права. Міжнародне право від падіння Римської імперії до сучасного міжнародного права. Розвиток міжнародного права після Другої світової війни. Україна і сучасне міжнародне право. Поняття міжнародного публічного права. Ознаки та особливості сучасного міжнародного права. Сутність та функції міжнародного права. Предмет міжнародноправового регулювання. Об'єкт міжнародних правовідносин. Метод міжнародноправового регулювання. Міжнародне право в міжнародних відносинах

стародавнього світу. Головні інститути міжнародного права стародавніх індійських і китайських держав, держав Дворіччя і Єгипту, Греції і Риму. Становлення міжнародного права в епоху Середньовіччя. Інститути міжнародного права Середньовіччя.

Тема 3. Міжнародно-правова діяльність України: історія і сучасність.

Київська Русь у міжнародно-правових зносинах. Міжнародні зносини Київської Русі і Західної Європи в XI-XIII ст. Укладення союзу Ярослава з Казимиром. Посольство до німецького цісаря Генріха III 1043 р. Шлюбна дипломатія. Галицько-Волинське князівство у міжнародних зносинах XII-XIII ст. Дипломатичні місії до Польщі, Угорщини, Візантії. Переговори Данила Галицького з Апостольським престолом. Роль Української козацької республіки в Європейській міжнародній політиці і дипломатії. Дипломатія Богдана Хмельницького. Дипломатична діяльність УНР та ЗУНР. Міжнародно-правова діяльність УРСР на початку 1920-х рр. УРСР як одна з держав-засновниць ООН. Міжнародно-правова діяльність України після проголошення незалежності 1991 р. Трестороння Заява та додаток до неї про ліквідацію ядерної зброї на території України 1994 р. Меморандум про надання гарантій безпеки Україні. Вступ України до Ради Європи у 1995 р. Вступ до СОТ.

Тема 4. Суб'єкти міжнародного права.

Суб'єкти міжнародного права. Поняття і властивості суб'єкта міжнародного права. Види суб'єктів міжнародного права. Основні суб'єкти міжнародного права. Похідні суб'єкти міжнародного права. Види держав. Правосуб'єктність суб'єктів. Обмеження міжнародної правосуб'єктності. Питання міжнародної правосуб'єктності індивіда. Визнання і міжнародна правосуб'єктність. Поняття визнання та його юридичне значення. Види і форми визнання. Правові наслідки визнання у міжнародному праві. Міжнародно-правове регулювання правонаступництва. Поняття і види правонаступництва. правонаступництво держав стосовно міжнародних договорів, державної власності, державних архівів і державних боргів. правонаступництво України у зв'язку з припиненням існування СРСР. Основні принципи міжнародного права. Поняття та юридична природа основних принципів міжнародного права. Система основних принципів міжнародного права. Сфера дії основних принципів міжнародного права. Взаємозв'язок і взаємодія принципів. Функції основних принципів міжнародного права. Особливості основних принципів міжнародного права.

Тема 5. Норми, джерела і принципи міжнародного права.

Характеристика норм міжнародного права. Особливості створення норм в міжнародному праві. Види норм міжнародного права. Ієрархія норм міжнародного права. Норми загального міжнародного права. Поняття та види джерел міжнародного права. Кодифікація міжнародного права. Міжнародний договір: поняття, ознаки, види. Міжнародний звичай: поняття та ознаки. Акти міжнародних організацій і конференцій. Рішення міжнародних судових та арбітражних установ. Поняття і класифікація принципів міжнародного права. Загальні та галузеві принципи. Правове закріплення принципів міжнародного права. Система загальних принципів міжнародного права, їх зміст. Характеристика окремих галузевих принципів міжнародного права.

Тема 6. Мирні засоби вирішення спорів.

Становлення та розвиток принципу мирного вирішення міжнародних спорів. Конвенція про мирне вирішення міжнародних спорів 1907 р. Статут ООН. Декларація про принципи міжнародного права 1970 р. Підсумковий Акт НБСЄ 1975 р. Поняття міжнародного правопорушення. Об'єкт міжнародного правопорушення.

Об'єктивна сторона міжнародного правопорушення. Види міжнародних правопорушень. Міжнародний злочин. Злочини міжнародного характеру. Міжнародний делікт. Види і

форми відповідальності. Обставини, що виключають відповідальність держав. Санкції в міжнародному праві. Інститут розв'язання міжнародних спорів. Поняття міжнародного спору. Міжнародно-правові способи забезпечення міжнародної безпеки. Міжнародні конфлікти: ситуація, спір. Дипломатичні засоби вирішення міжнародних спорів. Міжнародний арбітраж. Міжнародна судова процедура. Розв'язання спорів у міжнародних організаціях. Міжнародний арбітраж. Історія розвитку і процедура діяльності третейських судів. Постійний Арбітражний Суд. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» 1994 р. Вирішення спорів у рамках ОБСЄ.

Тема 7. Відповідальність у міжнародному праві.

Поняття, цілі та функції інституту міжнародно-правової відповідальності. Загальні принципи міжнародно-правової відповідальності. Мета міжнародно-правової відповідальності. Зміст правовідносин міжнародно-правової відповідальності. Зміст правовідносин міжнародно-правової відповідальності. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Поняття та юридична природа міжнародної відповідальності. Теоретичні підходи до розуміння міжнародної відповідальності. Проблема відповідальності за правомірну діяльність. Підстави міжнародної відповідальності. Кодифікація інституту міжнародної відповідальності. Класифікація міжнародних правопорушень. Міжнародні правопорушення і міжнародні злочини. Види і форми міжнародної відповідальності. Матеріальна і нематеріальна (моральна, політична) відповідальність. Зміст сатисфакції, репарації та компенсації. Застосування в якості заходів відповідальності ресторації, реституції, субституції. Санкції і контрзаходи в міжнародному праві. Поняття та підстави їх застосування, співвідношення з формами відповідальності. Порядок притягнення до міжнародної відповідальності. Заява вимоги, розгляд ситуації, визначення виду і форми відповідальності.

Тема 8. Право міжнародних договорів.

Поняття права міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів. Об'єкт права міжнародних договорів. "Міжнародне договірне право", "міжнародне договірне право держав". Суб'єкти права міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів. Поняття міжнародного договору. Найменування міжнародного договору. Об'єкт міжнародного договору. Ціль міжнародного договору. Види міжнародних договорів. Форма міжнародного договору. Мова міжнародного договору. Структура договору. Дія договорів, їх застосування і тлумачення. Укладання міжнародних договорів і набування ними чинності. Прийняття тексту договору. Згода на обов'язковість договору. Набуття чинності. Застереження. Застосування договорів. Територіальна сфера дії договорів. Недійсність, призупинення або припинення дії договорів. Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати договори. Види міжнародних договорів України. Пропозиції щодо укладення міжнародних договорів України. Повноваження на укладення міжнародного договору України. Надання згоди України на обов'язковість для неї міжнародного договору. Ратифікація міжнародних договорів Україною. Дотримання і виконання міжнародних договорів Україною. Оприлюднення реєстрація та збереження текстів міжнародних договорів України. Припинення та зупинення дії міжнародних договорів України.

Тема 9. Поняття дипломатичного та консульського права.

Поняття права зовнішніх зносин. Сфери дії органів зовнішніх зносин. Джерела та система права зовнішніх зносин. Право на участь у зовнішніх зносинах. Види органів зовнішніх зносин держави. Правовий стан органів зовнішніх зносин в середині держави. Формування внутрішньої і зовнішньої держави. Поняття дипломатичного права. Історія дипломата. Поняття консульського права. Сучасний етап кодифікацій дипломатичного і

консульського права. Основні принципи дипломатичної служби. Дипломатичні представництва. Види дипломатичних представництв. Завдання дипломатичної служби. Функції дипломатичного представництва. Глава і персонал дипломатичного представництва. Дипломатичні ранги. Кадри дипломатичної служби. Процедура призначення глави дипломатичного представництва. Підстави припинення місії дипломатичного представника. Дипломатичні привілеї та імунітети. Торгові представництва. Консульські представництва. Види консульських установ. Глава і персонал консульської установи. Функції консульських установ. Консульські привілеї та імунітети. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях. Спеціальні Місії. Функції спеціальних місій. Правові засади та порядок організації діяльності дипломатичної служби України. Дипломатична служба України. Правове регулювання дипломатичної служби України. Кадровий склад дипломатичної служб в Україні. Призначення на дипломатичні посади та звільнення з них. Правовий статус працівників дипломатичної служби України.

Тема 10. Право міжнародних організацій.

Історичні аспекти створення міжнародних організацій. Поняття та класифікація (види) міжнародних організацій. Юридична природа міжнародних організацій. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Порядок створення міжнародних організацій та припинення їх існування. Повноваження та функції міжнародних організацій. Функції міжнародних організацій. Організація Об'єднаних Націй: історія створення, правовий статус, цілі та принципи. Установчі документи Організації Об'єднаних Націй. Внутрішня компетенція Організації Об'єднаних Націй. Членство в Організації Об'єднаних Націй. Структура Організації Об'єднаних Націй. Головні та допоміжні органи Організації Об'єднаних Націй. Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй. Роль і значення Організації Об'єднаних Націй. Регіональні міжнародні організації. Поняття міжнародних конференцій. Види міжнародних конференцій. Порядок роботи конференцій. Правила процедури конференції. Представництво і повноваження суб'єктів на конференції. Посадові особи конференції. Відкриття конференції. Порядок ведення засідань конференції. Прийняття рішень на конференції. Допоміжні органи конференції. Мови і звіти засідання конференції. Акти конференції.

Тема 11. Територія у міжнародному праві.

Поняття і види територій. Правовий статус і правовий режим територій. Державна територія. Територіальне верховенство держави. Територіальний суверенітет. Складові частини державної території. Міжнародна територія. Демілітаризовані і нейтралізовані території. Види територій за правовим режимом. Способи придбання державної території. Договірні способи придбання державної території. Державні кордони. Державні кордони і адміністративні кордони. Головне завдання державних територій. Способи встановлення державних кордонів. Етапи встановлення державних кордонів. Режим державних кордонів. Міжнародна (недержавна) територія. Юридичний статус міжнародних територій. Міжнародні і багатонаціональні ріки. Правовий режим Дунаю. Правовий режим космічного простору. Правовий режим Арктики і Антарктики. Внутрішні морські води і їхній правовий режим. Територіальне море (територіальні води) і його правовий режим. Континентальний шельф. Виняткова економічна зона. Державний кордон України. Встановлення державного кордону України. Територіальне море України. Внутрішні води України. Режим державного кордону України. Прикордонний режим. Охорона державного кордону України.

Тема 12. Міжнародний захист прав людини.

Міжнародні стандарти у галузі прав людини та їх міжнародно-правове забезпечення у

мирний час. Поняття міжнародних стандартів в галузі прав людини. Формування стандартів прав людини на універсальному рівні. Об'єктивні передумови необхідності розвитку співробітництва держав у галузі захисту прав людини. Основні групи міжнародних документів про захист прав людини. Міжнародні органи із захисту прав людини. Формування стандартів прав людини на регіональному рівні. Європейський Суд з прав людини. Контрольні механізми в рамках ОБСЄ. Захист прав людини у період збройних конфліктів. Правове положення учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Військовополонені. Правове обмеження засобів і методів ведення збройної боротьби. Норми, що регулюють захист жертв збройного конфлікту. Правовий режим поранених, хворих та осіб, що зазнали корабельної аварії. Міжнародно-правовий захист цивільного населення, об'єктів і культурно-історичних цінностей під час війни або у випадку збройного конфлікту. Правовий статус фізичних осіб у сучасному міжнародному праві. Населення у міжнародному праві. Населення у внутрішньодержавному праві. Роль міжнародного права в регулюванні правового статусу індивідів. Категорії населення. Правовий режим іноземців. Право притулку. Міжнародно-правові питання громадянства. Значення громадянства у міжнародному праві. Проблеми подвійного громадянства в міжнародному праві. Способи набуття та припинення громадянства. Міжнародні стандарти, що регламентують правовий статус окремих категорій населення. Законодавство України про правовий статус різних категорій населення.

Тема 13. Міжнародне економічне право.

Поняття міжнародного економічного права, його місце в системі міжнародного права. Співвідношення міжнародного економічного і національного права. Принципи міжнародного економічного права. Джерела міжнародного економічного права. Кодифікація і уніфікація норм міжнародного економічного права. Методи і засоби правового регулювання. Правові режими. Суб'єкти міжнародного економічного права. Правонаступництво держав у міжнародному економічному праві. Міжнародний економічний правопорядок і міжнародна економічна безпека. Міжнародне торговельне право як частина міжнародного економічного права. Міжнародне фінансове право. Міжнародне інвестиційне право. Міжнародне банківське право. Вирішення міжнародних економічних спорів.

Тема 14. Міжнародне морське право.

Поняття і кодифікація міжнародного морського права. Женевські конвенції по морському праву 1958 і 1960 рр. III конференція ООН з морського права 1973 – 1982 років, її значення. Конвенція ООН з морського права 1982 року, загальна характеристика, основні нові положення. Національне законодавство і морське право. Види морських просторів. Поняття і склад. Міжнародно-правовий режим територіального моря. Питання про ширину територіального моря. Територіальні води держав-архіпелагів. Юрисдикція прибережної держави в територіальному морі. Мирний прохід іноземних кораблів. Поняття і правовий режим прилеглої зони. Поняття відкритого моря. Принцип свободи відкритого моря як загально визнаний принцип сучасного міжнародного права. Правове регулювання промислів у відкритому морі. Правові питання регулювання судноплавства у відкритому морі. Принцип реального зв'язку між судном і державою прапору. Режим виключної економічної зони. Національне законодавство з питань виключної економічної зони. Основні питання міжнародно-правового режиму континентального шельфу. Регламентація ширини континентального шельфу.

Тема 15. Міжнародне повітряне право.

Поняття міжнародного повітряного права. Основні принципи міжнародного повітряного права. Основні конвенції, міжнародні правила, які приймає ІКАО. Двосторонні авіаційні угоди. Міжнародні сполучення та міжнародні перевезення. Національне законодавство

України про міжнародні сполучення. Міжнародні польоти і режим повітряного простору. Правила польотів. Повітряний простір держави. Свободи повітряного простору. Міжнародний повітряний простір. Проблеми регулювання міжнародних перевезень та комерційної діяльності авіапідприємств. Роль міжнародних організацій в галузі цивільної авіації і в питаннях забезпечення безпеки польотів. Співробітництво держав у боротьбі з незаконним втручанням у діяльність цивільної авіації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин.		2	2			5						
Тема 2. Історія становлення і розвитку міжнародного права.		2				5						
Тема 3. Міжнародно-правова діяльність України: історія і сучасність.		2	2			5						
Тема 4. Суб'єкти міжнародного права.		2				5						
Тема 5. Норми, джерела і принципи міжнародного права.		2				5						
Тема 6. Мирні засоби вирішення спорів.		2				5						
Тема 7. Відповідальність у міжнародному праві.		2				5						
Тема 8. Право міжнародних договорів.		2	2			5						
Тема 9. Поняття дипломатичного та консульського права.		2				5						
Тема 10. Право міжнародних організацій.		4	2			8						
Тема 11. Територія у міжнародному праві.		2				5						
Тема 12. Міжнародний захист прав людини.		2				5						
Тема 13. Міжнародне економічне право.		2	2			5						
Тема 14. Міжнародне морське право.		2				5						
Тема 15. Міжнародне повітряне право.		2				5						
Усього годин	90	32	10			48						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин.	
2.	Тема 3. Міжнародно-правова діяльність України: історія і сучасність.	2
3.	Тема 8. Право міжнародних договорів.	2
4.	Тема 10. Право міжнародних організацій.	2
5.	Тема 13. Міжнародне економічне право.	2
<i>Разом</i>		<i>10</i>

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання літературних джерел за Темою 1, підготовка до практичного заняття	5
2.	Опрацювання літературних джерел за Темою 2	5
3.	Опрацювання літературних джерел за Темою 3, підготовка до практичного заняття	5
4.	Опрацювання літературних джерел за Темою 4	5
5.	Опрацювання літературних джерел за Темою 5	5
6.	Опрацювання літературних джерел за Темою 6	5
7.	Опрацювання літературних джерел за Темою 7	5
8.	Опрацювання літературних джерел за Темою 8, підготовка до практичного заняття	5
9.	Опрацювання літературних джерел за Темою 9	5
10.	Опрацювання літературних джерел за Темою 10, підготовка до практичного заняття	8
11.	Опрацювання літературних джерел за Темою 11	5
12.	Опрацювання літературних джерел за Темою 12	5
13.	Опрацювання літературних джерел за Темою 13, підготовка до практичного заняття	5
14.	Опрацювання літературних джерел за Темою 14	5
15.	Опрацювання літературних джерел за Темою 15	5
<i>Разом</i>		<i>48</i>

6. Індивідуальні завдання

Програмою не передбачені.

7. Методи контролю

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської системи заїкових кредитів (ECTS).

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах: виконання самостійної роботи та роботи на семінарських (практичних) заняттях; експрес-опитування; проведення контрольної роботи.

На практичних заняттях оцінюється участь в обговоренні ситуацій, доповіді на основі самостійного поглибленого вивчення питання з тем курсу; доповнення, запитання до

виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях та виконанні завдань (графоаналітичних вправ та задач).

Підсумковий контроль знань здійснюється в кінці - екзамен.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання															Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2														
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	15	-	60	40	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3					

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Баймуратов М. О. Міжнародне публічне право: підручник. Київ : Фенікс, 2018. 762 с.
2. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків, 2020. 544 с.
3. Гердеген М. Міжнародне право / Гердеген М. Перек. з нім. 9-го вид., перероб. і доп. К. : К.І.С., 2011. 516 с.
4. Мазаракі Н., Гончарова Ю. Діяльність Органу вирішення спорів СОТ: подолання невідповідностей. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право, 2020, № 1. С. 5-13.
5. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності) : підручник / В. А. Гринчак та ін.. Харків : Право, 2019. 440 с.
6. Міжнародне публічне право : підручник у 2 т. / В. В. Мицик, та ін. Харків : Право, 2020. Т.1. Основи теорії. 416 с.
7. Мицик В. В., Буроменський М. В., Гнатовський М. М. Міжнародне публічне право: підручник. Харків : Право. Т. 2. Основні галузі. 2020. 624 с.
8. Нігреєва О. О. Міжнародне право: навч.-метод. Посіб. Одеса: Атлант, 2012. 140 с.
9. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Право, 2020. 648 с.
10. Слободян В. В. Україна та СОТ: співробітництво в рамках сприяння міжнародній торгівлі. Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі. Ірпінь – Хмельницький, 2020. С.80–82.

Допоміжна література

1. Міжнародне публічне право : підручник: у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. Харків: Право, 2019. Т. 1: Основи теорії. 2019. 416 с.
2. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса: Фенікс, 2018. Репецький В.М. Дипломатичне і консульське право: Підручник. 2-ге вид., перероблене і доп. К.: Знання, 2006. 372 с.
3. Дяків Т., Тетарчук І. Міжнародне право. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.
4. Міжнародні організації. Навчальний посібник. За ред. О.С. Кучика. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання. 2007. 749 с. Теліпка В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. За заг. ред. Теліпка В. Е. К.: Центр учбової літератури, 2010. URL: http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/111764/mod_resource/content/1/telipko_ovcharenko_posibnik.pdf (дата звернення: 01.06.2022).
5. Войтенко О.О., Гнатівський М.М., Короткий Т.Р., Кориневич А.О. та ін. Міжнародне гуманітарне право. Посібник. За ред. Т.Р. Короткого. Київ-Одеса: Українська гелсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016. 2017. 145с. URL: https://helsinki.org.ua/wpcontent/uploads/2018/07/WEB_01.pdf.
6. Зелінська Н.А., Дрьоміна-Волок Н.В. Міжнародне кримінальне право: навч.-метод. посібник / Одеська національна юридична академія. О.: Фенікс, 2008. 100 с.
7. Енциклопедія міжнародного права : у 3 т. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Ред. кол. : Ю. С. Шемшученко, В.Н. Денисов [та ін.]. Київ : Академперіодика.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. (ратифікована із застереженням і заявою Президією Верховної Ради УРСР 14 квітня 1986 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/995_118.
2. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. (ратифікована Постановою Верховної Ради України № 2608-ХІІ від 17 вересня 1992 р.) URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_185.
3. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_264#Text
4. Генеральна угода про торгівлю послугами 1994 р. (ГАТС) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_017#n3
4. Договір про Антарктику 1959 р. (ратифікований Постановою Верховної Ради України 17 вересня 1992 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_224
5. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї 1968 р. (ратифікований Законом України 16 листопада 1994 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_098
6. Договір про правонаступництво щодо зовнішнього державного боргу та активів Союзу РСР 1991 р. (був підписаний Україною та набрав чинності 4 грудня 1991 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_155
7. Договір про принципи діяльності держав по дослідженню і використанню Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ратифікована Законом № 475/97-ВР від 17 липня 1997 р.) URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
8. Конвенція про ліквідацію усіх форм дискримінації у відношенні до жінок 1979 р. (ратифікована Президією Верховної Ради УРСР 12 березня 1981 р.) URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207